

బి.ఎ., బి.కాం., బి.యెస్.సి., తదితర ప్రోగ్రాములు

అంశం: జనరల్ తెలుగు   సెమిస్టర్-1

కోర్సు-1 : ప్రాచీన తెలుగు కవిత్వం

యూనిట్ సంఖ్య: 5

పీరియడ్ సంఖ్య: 60

◆ అభ్యసన ఫలితాలు:-

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. ప్రాచీన తెలుగుసాహిత్యం యొక్క ప్రాచీనతను, విశిష్టతను గుర్తిస్తారు. తెలుగుసాహిత్యంలో ఆదికవి నన్నయ కాలంనాటి భాషాసంస్కరులను, ఇతిహసకాలం నాటి రాజనీతి విషయాలపట్ల పరిజ్ఞానాన్ని సంపాదించగలరు.
2. శివకవుల కాలంనాటి మతపరిస్థితులను, భాషావిశేషాలను గ్రహిస్తారు. తెలుగు నుడికారం, సామెతలు, లోకోక్తులు మొదలైన భాషాంశాల పట్ల పరిజ్ఞానాన్ని పొందగలరు.
3. తిక్కన భారతంనాటి మత, ధార్మిక పరిస్థితులను, తిక్కన కవితాశిల్పాన్ని, నాటకీయతను అవగాహన చేసుకోగలరు.
4. ఎట్టన సూక్తిపైచిత్రిని, ఇతిహస కవిత్వంలోని విభిన్న రీతులపట్ల అభిరుచిని పొందగలరు. శ్రీనాథుని కాలం నాటి కవితావిశేషాలను, మొల్ల కవితా విశిష్టతను గుర్తించగలరు.
5. తెలుగు పద్యం స్వరూప-స్వభావాలను, సాహిత్యభిరుచిని పెంపొందించుకుంటారు. ప్రాచీన కావ్యభాషలోని వ్యాకరణాంశాలను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా భాషాసామర్థ్యాన్ని, రచనలో మెళకువలను గ్రహించగలరు.

పాత్య ప్రణాళిక

యూనిట్-I

రాజనీతి - నన్నుయ
మహేభారతం-సభాపర్వం-ప్రథమాశ్వసం-(26-57 పద్యాలు)

యూనిట్-II

దక్షయజ్ఞం - నన్నెచోడుడు
కుమారసంభవం-ద్వితీయాశ్వసం-(49-86 పద్యాలు)

యూనిట్-III

ధౌమ్య ధర్మపదేశము - తిక్కన
మహేభారతం-విరాటపర్వం-ప్రథమాశ్వసం-(116-146) పద్యాలు

యూనిట్-IV

పలనాటి బెబ్బులి - శ్రీనాథుడు (పలనాటి వీరచరిత్ర-ద్విపద కావ్యం పుట 108-112
'బాలచంద్రుడు భీమంబగు సంగ్రామం బొసర్చుట.. (108)..
..... వెఱగంది కుంది' (112) సం. అక్కిరాజు ఉమాకాంతం
ముద్రణ. వి.కె.స్టోమీ, బెజవాడ 1911.

యూనిట్-V

సీతారావణ సంవాదం - మొల్ల
రామాయణము-సుందరకాండము-(40-87 పద్యాలు)

◆వ్యాకరణం

సంధులు: ఉత్సు, త్రిక, ద్రుతప్రకృతిక, నుగాగమ, ద్విరుక్తటకారాదేశ, యణాదేశ, వృధి, శుత్సు,
జ్ఞాత్సు, అనునాసిక సంధులు.

సమాసాలు: అవ్యయాభావ, తత్పురుష, కర్మధారయ, ర్వంద్వ, ద్విగు, బహుప్రీణిా.

అలంకారాలు:

అర్ధాలంకారాలు : ఉపమ, ఉత్పైక్ష, రూపక, స్వభావోక్తి, అర్ధాంతరవ్యాస, అతిశయోక్తి.
శబ్దాలంకారాలు : అనుప్రాస (వృత్యనుప్రాస, ఛేకాముప్రాస లాటానుప్రాస, అంత్యానుప్రాస)

ఘందస్సు

వృత్తాలు: ఉత్పలమాల, చంపకమాల, శార్మాలము, మత్తేభము;

జాతులు : కందం, ద్విపద; ఉపజాతులు : ఆటవెలది, తేటగీతి, సీసం మరియు ముత్యాలసరాలు

ఆధార గ్రంథాలు:

1. శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము : సభాపర్వము-తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ
2. శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము : విరాటపర్వము-తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ
3. కుమార సంభవం - నశ్నేచోడుడు
4. పలనాటి వీరచరిత్ర - శ్రీనాథుడు
5. రామాయణము - మొల్ల

♦ సూచించబడిన సహపాత్య కార్యక్రమాలు:

1. నన్నయ్య, తిక్కన, ఎఱ్ఱన మొదలైన ప్రసిద్ధ కవుల పాత్యాంశేతర పద్యాలను ఇచ్చి, విద్యార్థులచేత సమీక్షలు రాయించడం; ఆయా పద్యాల్లోని యతిప్రాసాది ఛందోవిశేషాలను గుర్తింపజేయడం.
2. విద్యార్థులచేత పాత్యాంశాలకు సంబంధించిన వ్యాసాలు రాయించడం (సెమినార్/అస్ట్రేన్మెంట్)
3. ప్రాచీన పాత్యాంశాలలోని సమకాలీనతను గూర్చిన బృంద చర్చ, ప్రాచీన సాహిత్యాన్ని నేటి సామాజిక దృష్టితో పునర్రూల్యంకనం చేయించడం.
4. చారిత్రిక, సాంస్కృతిక అంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.
5. వ్యక్తిగత/బృంద ప్రాజెక్టులు చేయించడం.

ప్రశ్నాపత్ర నిర్మాతలకు సూచనలు

ప్రతిపదార్థ పద్యాలు, కంతస్త పద్యాలు “రాజనీతి, దక్షయజ్ఞం, ధౌమ్య ధర్మపదేశం, సీతారావణ సంవాదం” అనే నాలుగు పాత్యాంశాల నుండి మాత్రమే ఇవ్వాలి.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ. ప్రతిపదార్థ పద్యాలు-(అంతర్గత ఛాయాన్) (2-1)	$1 \times 8 = 8$ మా
అ. కంతస్త పద్యం-(అంతర్గత ఛాయాన్) (2-1)	$1 \times 3 = 3$ మా
ఇ. సందర్భ వాక్యాలు- (6-4)	$4 \times 3 = 12$ మా
ఈ. సంగ్రహ సమాధాన ప్రశ్నలు (6-4)	$4 \times 3 = 12$ మా
ఉ. వ్యాస ప్రశ్నలు (అంతర్గత ఛాయాన్) (6-3)	$3 \times 8 = 24$ మా
ఊ. వ్యాకరణం-సంధులు (6-4)	$4 \times 1 = 4$ మా
సమాసాలు (6-4)	$4 \times 1 = 4$ మా
అలంకారాలు (2-1)	$1 \times 4 = 4$ మా
ఛందస్సు (2-1)	$1 \times 4 = 4$ మా